T.B.LULLA CHARITABLE FOUNDATION
(Reg. No. –U74999PN2014NPL150087)
date of incorporation- 08/01/2014

30A, Abhyankar Complex,
Amrai Road, Sangli- 416416.
Fax : (0233) 2328376
Mob : 9422407979
Email – lullakishor@gmail.com

www.lullacharity.org

दि. 5/12/15

प्रगत शैक्षणिक महाराष्ट्र - राज्यस्तरीय चर्चासत्र

टी. बी.लुल्ला चॅरिटेबल फाऊंडेशन, सृजन शिक्षण संस्था, सांगली आणि महाराष्ट्र शासन शिक्षण विभाग यांच्या संयुक्त विद्यमाने सांगली येथे 'प्रगत शैक्षणिक महाराष्ट्र' या कार्यक्रमावर राज्यस्तरीय चर्चासत्र दि.२० व २१ नोव्हेंबर २०१५ रोजी शांतीनिकेतन लोकविद्यापीठ येथे आयोजित करण्यात आले. या चर्चासत्रासाठी प्रधान शिक्षण सचिव श्री. नंदकुमार यांनी २६ ऑक्टोंबर २०१५ रोजी सर्व प्राथमिक व माध्यमिक शिक्षणाधिकारी, डाएट प्राचार्य, गटशिक्षणाधिकारी आणि विस्तार अधिकारी यांना उपस्थित राहण्याबद्दल लेखी पत्र पाठविले. यामध्ये प्रामुख्याने धुळे, नंदुरबार, अमरावती, नाशिक, बीड, गोंदिया, औरंगाबाद, चंद्रपूर, गडचिरोली आणि सांगली या जिल्हांचा समावेश करण्यात आला. याशिवाय भंडारा, अकोला, बुलढाणा, वाशीम, यवतमाळ, जालना ,परभणी, हिंगोली व नांदेड या जिल्हातील सर्व शिक्षणाधिकारी आणि डाएट प्राचार्य यांचाही समावेश करण्यात आला. सुमारे ६०० अधिकारी या चर्चासत्रासाठी उपस्थित होते. कार्यक्रमाची संपूर्ण जबाबदारी पंचायत समिति मिरज तालुक्याचे गटशिक्षणाधिकारी श्री. नामदेव माळी आणि त्यांच्या सहकार्यांनी पार पाडली. सदर चर्चासत्राचे नियोजन आणि संपूर्ण खर्चाचा भार टी.बी.लुल्ला चॅरिटेबल फाऊंडेशनी उचलला. जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था, सांगली (डाएट), जिल्हा परिषद सांगली आणि रोटरी डिस्ट्रीक्ट ३१७० यांनी सहकार्य केले. सदर चर्चासत्राचे उद्घाटन ग्राममंगल या संस्थेचे संस्थापक जेष्ठ शिक्षणतज्ञ रमेश पानसे यांनी डॉ. पुरुषोत्तम भापकर यांच्या 'ध्यास आमुचा गुणवत्ता' हे दृकश्राव्य गीत लावून अनौपचारीक पद्धतीने झाले.

सौ. वर्षा कुलकर्णी, कराड आणि सौ. वैशाली गेडाम, चंद्रपूर यांनी शिक्षणतज्ञ पानसे सरांची मुलाखत घेतली. यामध्ये त्यांनी ज्ञानरचनावाद पद्धतीने प्राथमिक आणि माध्यमिक शाळा यशस्वी पद्धतीने कशा चालविता येतात, मुल्यमापनाच्या पद्धती, आनंददायी शिक्षण, इत्यादी बाबतीत सविस्तर मार्गदर्शन केले. तसेच त्यांनी मुलांचा भावनिक विकास, बक्षिसे, शिक्षा, इंग्रजी शिक्षण तसेच शिक्षकांबरोबरच अधिकारी यानांही बदलत्या शैक्षणिक बाबींचे सखोल ज्ञान असणे आवश्यक आहे असे सांगितले. याचवेळी ग्राममंगल संस्थेच्या सौ. सुषमा पाध्ये यांना 'नमोज्ञानाय २०१५ कार्यगौरव पुरस्कार'देवून सन्मानित करणेत आले.

दुस-या सत्रात जिल्हा शिक्षण आणि प्रशिक्षण संस्था उस्मानाबादचे प्राचार्य श्री. कलिमुद्दीन शेख आणि सांगलीचे श्री. प्रकाश जाधव यांनी त्यांच्या कामाचे सादरीकरण केले. भंडा-याचे श्री. अभय परिहार यांनी समन्वयकाची भूमिका बजावली.या सादरीकरणामध्ये श्री.प्रकाश जाधव यांनी लुल्ला चॅरिटेबल फाऊंडेशनच्या सहकार्यातून सुरु असलेल्या ६० शाळांमधील ज्ञानरचनावादी प्रकल्प, तंत्र स्नेही शिक्षक प्रशिक्षण अशा १४ कार्यक्रमांचा आढावा घेतला. डॉ. कलिमुद्दिन शेख यांनी साधन व्यक्तींच्या प्रयत्नातून शाळाबाह्य मुलांसाठी केलेल्या कामाची मांडणी केली. एकंदर प्रगत शैक्षणिक महाराष्ट्रसाठी जिल्हास्तरावर केलेले नियोजन यांचे प्रभावी सादरीकरण केले.

तिस-या सत्रामध्ये अॅड. किशोर लुल्ला यांनी चर्चासत्राची भूमिका समजावून सांगितली. मुलं, पालक, शिक्षक, संस्थाचालक, शिक्षणाधिकारी आणि समाज या प्रमुख सहा खांबांच्या आधारावर शिक्षण व्यवस्था टिकून असते आणि त्यासाठी या सर्वांची मानसीकता बदलणे आणि भक्कम करणे गरजेचे असल्याचे सांगित . विद्यार्थ्यांच्या गुणवत्ता वाढीसाठी या सर्व घटकांना प्रेरणा देणे आवश्यक असल्याचे त्यांनी नमूद केले. रोटरी इंटरनॅशनलनेदेखील टीच आणि विन्स या कार्यक्रमाअंतर्गत भारतामध्ये संपूर्ण साक्षरता आणण्याचे ठरविले आहे, याचा त्यांनी उल्लेख केला. सांगली जिल्ह्यातील वानलेसवाडी जिल्हापरिषद शाळा नं. १ या शाळेची लुल्ला फाउंडेशनने तयार केलेली चित्रफीत दाखवण्यात आली. शालेय शिक्षिका सौ. स्नेहा मगदूम यांनी ज्ञानरचनावाद

पद्धतीने सजवलेला वर्ग कार्यक्रमाच्या दिवशी एका सभागृहात लावला असून तो सर्वांनी पहावा असे आवाहन श्री. लुल्ला यांनी केले. शिक्षण सचिव श्री. नंदकुमार यांनी २२ जून २०१५ रोजीच्या प्रगत शैक्षणिक महाराष्ट्र या कार्यक्रमाची तपशीलवार माहिती सांगितली आणि सर्व प्रशिक्षणार्थींना या चर्चासत्रामध्ये सक्रीय सहभाग घेण्याचे आवाहन केले. उपस्थित अधिका-यांना प्रत्येक अप्रगत मुल प्रगत करण्यासाठी येणा-या अडचणी आणि त्याबाबतचे मार्ग स्पष्टपणे मांडण्यास सांगितले. टी. बी. लुल्ला चॅरिटेबलच्या सहकार्याने प्रसिद्ध केलेले ‘शिक्षणविचार’ या ग्रंथाचे प्रकाशन श्री. नंदकुमार यांच्या हस्ते झाले. यामध्ये ३२ नामवंत शिक्षकतज्ञांनी लेख लिहिले आहेत. त्याचवेळी नामदेव माळी संपादित ‘आठ शिक्षकांचे आत्मवृत्त’ व ‘किलबिल गोष्टी’ या पुस्तकांचे प्रकाशन झाले.

चौथ्या सत्रामध्ये □. शशिकांत नागरगोजे, कुपवाड, सौ. ललिता भांबरे, नंदुरबार या केंद्रप्रमुखांनी त्यांनी केलेल्या यशस्वी कामकाजाचे सादरीकरण करता□ रचनावादी पद्धतीने केंद्रस्तरावर केलेल्या शाळांची यशस्वी प्रगती, शाळा रंगकाम, बोलक्या भिंती, रचनावादी वर्ग निर्मिती, विद्यार्थी बैठक व्यवस्था, शैक्षणिक साहित्य, वाचनकुटी इ. उपक्रमांबाबतचा आढावा घेतला. या सत्राचे समन्वयक म्हणून चंद्रपूरच्या कल्पना बनसोडे यांनी भूमिका बजावली.

पाचव्या सत्रात गटशिक्षणाधिकारी गणपत कमळकर, गडहिंगलज, तृप्ती अंधारे, लातूर आणि विठ्ठल भुसारे, पूर्णा यांनी त्यांच्या कामकाजाचे सादरीकरण केले. यामध्ये त्यांनी पूर्णपणे स्थलांतर रोखण्यासाठी केलेले विविध उपाय, भिन्न बोलीभाषा असणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी राबविणेत आलेले विविध उपक्रम, नकोशी मुलींचे नामकरण, ज्ञानरचनावादी शाळांची उभारणी, एक्टीवेटेंड बेसड लर्निग, झिरो बजेट, गणित लॅब, पुस्तक भिशी, प्रगत शैक्षणिक महाराष्ट्र गीत, कला प्रदर्शन इ.उपक्रमांची मांडणी केली. वाईचे श्री. हणमंत जाधव यांनी समन्वयक म्हणून भूमिका पार पाडली.

रात्री सुमारे २ तास ‘भूपाळी ते भैरवी’ हा जिव्हाळा निर्मित संपत कदम व कृष्णात पाटोळे प्रस्तुत ‘मराठमोळ्या लोककलांचा अविष्कार’ हा कार्यक्रम सादर करणेत आला. रसिकांची मने जिंकत शीण घालवण्याचे काम या कार्यक्रमाने नक्कीच केले.

दुस-या दिवशी प्रथम सत्रात शिक्षण विस्तार अधिकारी श्री. प्रमोद कलम, घेवराई, बीड, श्री. धनपाल फटिंग, चंद्रपूर आणि डॉ.नेहा शिरोरे, निफाड, नाशिक यांनी त्यांच्या कामाचे सादरीकरण केले.यामध्ये अप्रगत विद्यार्थी विहीन शाळा करण्यासाठी कुमठे बीट हे राज्याचे रोल मॉडेल बनत □. हे बीट अप्रगत विद्यार्थी कसे मुक्त झाले? याबाबत उपस्थित अधिकार्यांनी विचारलेल्या प्रश्नांवर कुमठे बिटच्या विस्तार अधिकरी प्रतिभा भराडे यांनी उत्तरे दिली. ज्ञानरचनावाद, आकालनशास्त्र, मेंदू संशोधन याविषयी त्यांनी मार्गदर्शन केले. कुमठे, सातारा येथील प्रतिभा भराडे या समन्वयक होत्या.

□□-□□ सत्रात शिक्षणाधिकारी सूरज प्रसाद, जसवाल ,□□□, आणि सुचिता पाटकर,य□□□□ यांनी त्यांच्या □□□□□सादरीकरण केले.□□□ पळ्या जिल्हयातील रचनावादी शाळा, एक्टीवेटेंड बेसड लर्निग, डिजीटल स्कूल, □□.□□.□ □□□□□ □□□, अप्रगत विद्यार्थी विहीन शाळा यांची संख्यात्मक माहिती सादर केली. विशेषतः स्थलांतर □ □□□ गळती रोखण्यासाठी राबविणेत आलेले विविध उपक्रम, हंगामी निवासी वसतिगृह योजना यासारख्या नाविन्यपूर्ण उपक्रमांची मांडणी केली. □□□□□ शिवाजीराव पवार हे समन्वय□ □□□सहाय्यक शिक्षक श्री. शिवाजी अंबुलगेकर, □□□□□□, □.□□□, □.नांदेड तसेच श्री.जितेंद्र पाटील, □.□.□□□, □□□□,□.धुळे यांनी त्यांच्या यशस्वी कामाचे सादरीकर□ □□□यामध्ये भटक्या विमुक्त जातीजमातीसाठी योजलेले विविध उपक्रम, □□□□□□□□□□ □□□□□□□□□□चे रूप, □□□□ स्कूल □□□ □□□□□□ मांडली. ही य□□□□□ □□□□□, पहाताना उपस्थितांना प्रेरणा मिळत होती. श्री.फारुख काझी, सांगोला हे समन्वय□ □□□

वरील सहा खुल्या चर्चासत्रानंतर कोल्हापूर जिल्हा परिषदेचे अतिरिक्त मुख्य कार्यकारी अधिकारी श्री. इंद्रजीत देशमुख यांच्या हस्ते लुल्ला फाऊंडेशनच्या □□□□□अनेक संस्थाना देणगी रूपाने अर्ध्यदान दिले.यामध्ये प्रामुख्याने मेघालय शाळेसाठी रु. □ □□□, □□□ □□□□□ □टर फिल्टर्स, विवेकानंद वैद्यक प्रतिष्ठानला रु. २५०००,, □□□रत शिक्षण मंडळ रु. □□□□□, जिल्हा परिषेदेच्या ६० शाळांना पहिलीच्या वर्गासाठी 3 लाख रुपयाचे शैक्षणिक साहित्य, शिक्षक प्रशिक्षणासाठी २ लाख रुपये अशा आणि अनेक सेवाभावी संस्थाना वस्तुरूपाने देणग्यांचा समावेश □□□. रोटरीचे डिस्ट्रीक्ट गव्हर्नर श्री. श्रीनिवास मालू यांच्या हस्ते प्रातीनिधिक म्हणून दोन शाळांना वॅाटर प्युरीफायरचे वाटप करण्यात □□□त्यांनी रोटरी क्लबच्या टीच आणि विन्सच्या कार्यांची भूमिका विषद केली. या प्रसंगी श्री. □□□ख यांनी त्यांच्या भाषणामध्ये दानाचे महत्त्व अनेक प्रकारची उदाहरणे देऊन प्रशिक्षणार्थींना मंत्रमुग्ध केले. यावेळी इंद्र□□ □शमुख म्हणाले की मिंटींग, इटिग, वेटिंग आणि डेटिंग मध्येच अधिकारी अडकलेत.प्रत्येकाने पाय जमिनींवर ठेवून मनापासून ठरवून दिलेले काम केले तर ज्ञान, कौशल्ये आणि दृष्टीकोनात बदल होईल. □□, विचार, □□□, □□ योग्य होईल □□□□सर्वांनी लक्ष द्या□□ज्ञानाचं□ज्ञान द्या. □र्वसुरानी केलेल्या कष्टाची उतराई होण्याची संधी विद्यार्थ्यांना प्रगत करण्यात आहे. ही □□ □□□□□□. कर्मवीर व्हा. प्रेरणा घ्या आणि द्या.

शेवटच्या सत्रात श्री. नंदकुमार यांच्या हस्ते सृजन आनंद कोल्ह□ापूरच्या □□. सुचेता पडळकर यांना लुल्ला □□ऊंडेशनतर्फे '□□□ ज्ञानय २□□□ जीवनगौरव पुरस्कार' देण्यात आला. त्याचवेळी सौ. प्रतिभा भराडे आणि श्री. जितेंद्र पाटील यांना '□□□ ज्ञानाय २□□□ कार्यगौरव पुरस्कार' देण्यात आला. □दिक गणित या विषयाचा प्रसार करणा□ आणि या कार्यक्रमासाठी शिक्षणविषयक उत्तम दोन गाणी तयार करणारे श्री. विजय कुलकर्णी, गावोगावी जाऊन नाट्य, अभिनयातून शिक्षण विषयाचा प्रसार व प्रचार करणारे श्री. □□□ □□□□, सांगली डाएटचे अधिव्याख्याते आणि अभ्यासू डॉ. □□□ □□□, □.□.□.□□.चा प्रचार प्रसार □□□□□, शिक्षणकर्मी अविनाश कोडोले आणि पहिली ते दहावीच्या सिलॅबसचा सॉफ्टवेअर तसेच उत्तम दर्जाचा प्रोजेक्टर तयार □□□□□□□□□□ □□□ □□ सर्वांना 'न□□ ज्ञानाय २□□□ कार्यप्रेरणा पुरस्कार' देण्यात आला. याप्रसंगी श्री. □□□□□□ □□□ माणसापेक्षा समस्या मोठ्या नाहीत त्यामुळे समस्येवर मात करून प्रगतीकडे वाटचाल कर□ सहज शक्य आहे असे सांगितले. प्रगत शैक्षणिक महाराष्ट्र घडविण्यासाठी बोलीभाषा, ग्रामीण □□□, आदिवासी, नक्षलग्रस्त, वंचित भाग किंवा स्थलां□, शाळाबाह्य अशा समस्यांचे निराकरण त्या त्या क्षेत्रातील लोक, शिक्षक, अधिकारी नक्की करू शकतात. अशी प्रेरणा या चर्चासत्रातून सर्वजण घेवून गेल्यास □□ □□□□ पर्यंत महाराष्ट्रातील एकही मुल अप्रगत राहणार नाही अशी खात्री बाळगणेस शंका नाही. जिथे कुठे आहात तिथे □□□□ □□□ □□□□ □□□कागदी घोड्यात अडवू नका. प्रत्येक विद्यार्थ्यापर्यंत पोहोचा. लेखन, वाचन, □□□□□, संख्याज्ञान, गणिती क्रिया आल्या की प्रगत महाराष्ट्र होण्यास वेळ लागणार नाही. एकाचे प□□□ □□□ सर्व प्रेरणा घेतात. अशा कार्य करणाऱ्या शिक्षक, केंद्रप्रमुख, गटशिक्षणाधिकारी, शिक्षणाधिकारी, डाए□चे प्राचार्य यांचे उत्तम उपक्रमांचे सादरीकरण येथे झाल्याने तो आदर्श घ्याव□. मुल प्रगत हो□ द्यात पण अवैध मार्गाने नको. त्यासाठी विद्यार्थी स्वत:हून शिकतील अशा रचनावादी पध्दतीचा □□□□. श्री नंदकुमार यांच्या हस्ते सृजन साथी आणि टीम सेवाच्या सक्रीय कार्यकर्त्यांचा सत्कार करण्यात आला. शांतीनिकेतन लोकविद्यापीठचे चे□रमन श्री. □□□ पाटील यांचे विशेष आभार मानण्यात आले. सर्वात शेवटी श्री. अमोल शिंदे यांनी सर्व उपस्थितांचे आभार मानले.

या चर्चासत्राच्या परिसरात अनेक शैक्षणिक पुस्तके विक्रीसाठी उपलब्ध केली होती. तसेच रोटरी डिस्ट्रीक्ट □□□□ आणि मुंबई येथील '□□□' □□ सेवाभावी संस्थां□ □□□□ हात स्वच्छ कसे धुवावेत आणि त्यामुळे रोगराई कशी टाळ□ □□□ याची व्हिडिओ चित्रफीत लावली होती. सुंदरा यांनी तयार केलेल्या टाकाऊपासून टिकाऊ साबणांचे गरजू शाळांना वाटप केले, □□□ धनंजय वाघ यांच्या सॉफ्टवेअर व प्रोजेक्टर, तसेच सांगलीतील प्रसिद्ध भडंग, म□□, □□□ □□□ लाभ सर्व प्रशिक्षणार्थींनी घेतला.

या दोन दिवसाच्या संपूर्ण चर्चासत्रामध्ये सचिन पाटील, कृष्णात पाटोळे, विजय भिसे, विकास देवके, विश्वास □□□□, अमोल शिंदे राजू राऊत, □□□□□ □□□□, राजू कैंगार, दयासागर बन्ने, तारिश आत्तार, रविंद्र कैंचे, बाळासो लिंबीकाई, रुपाली माळी, या सृजन शिक्षणाच्या शिक्षकांनी तसेच रणधीर पटवर्धन, विनोद पाटोळे, अनघा पोंक्षे, स□□□ □□□, □□□ □□□□, □□□ □□□, योगेश दिवाण, नरेंद यरगट्टीक□, मिनाक्षी कोळी, विनुता हत्तरकी, अमित कुलकर्णी, मुग्धा अभ्यंकर, □यूर अभ्यंकर, □□□□ □□□, रोहित गवळी, नितीन खत्री यांनी भरपूर परिश्रम घेतले.